

De mensen in Frederiksoord weten niet wat voor pracht ze bezitten! **Frederiksoord Nu**

FREDERIKSOORD – De afgelopen periode is een hectische geweest. We betreuren het natuurlijk zeer dat Hotel Frederiksoord gesloten werd omdat Teun, Thea en Henrico Jansen de zaak niet meer draaiende konden houden. Elke keer wanneer je langs het hotel rijdt doet dat zeer.

Een andere zaak die ons zeer aan het hart ligt is natuurlijk het Gedachtengoed van de Maatschappij van Weldadigheid en de Werelderfgoedlijst.

Wij schreven altijd bij het redactionele stukje van ons 'de mensen in Frederiksoord weten niet wat voor pracht ze bezitten', maar we zijn er nu ook achter gekomen dat er weinig mensen in Nederland zijn die zich realiseren wat een stuk historie er in ons gebied ligt. Een historie die uniek is in heel europa en misschien wel in heel de wereld.

Als de openingsfoto hebben we daarom gekozen voor een foto van het schilderij 'Aanleg van de Kolonie'. Deze foto geeft een aardig beeld van het ontstaan van Frederiksoord Verder in ons bulletin komen we nog op deze zaak terug.

Als erbetoon aan Generaal Johannes van de Bosch plaatsen we daarom op de voorpagina nog een keer een foto van hem.

Opmerkingen, reacties en suggesties zijn welkom op ons e-mailadres star.frederiksoord@home.nl

Hijlco Komen en Jan Jansen

Verder o.a. in deze Star

In gesprek met...

Trix van de Bij ...

praat met Angela Mensink

De ondernemer aan het woord

Jan Jansen praat met Liesbeth Hulstijn

Werelderfgoedlijst

Frederiksoord hoort op deze lijst

Nieuws vanuit Huis Westerbeek

Ontwikkelingen binnen de kolonie

Verder

Boomplantdag - Opening Beeldentuin

- Opening A&O kas - Lente Fair

AGENDA

Elke zaterdag in de even weken

Biologische boerenmarkt naast 'De Koloniehof'

Zondag, 2 augustus

Zomermarkt op De Koloniehof

Weekend 28, 29 en 30 augustus

Quiltsporen door de Kolonie

Weekend 12 en 13 september

Corso

Zondag 25 oktober

Kolonieconcert: Trinitas trio

Zondag 22 november

Kolonieconcert: Sytze Buwalda

Zondag 1 november

Vrije-Kolonistendag

De ondernemer aan het woord ... Liesbeth Hulstijn

FREDERIKSOORD – Een tijdje geleden zei ik tegen Liesbeth dat ik haar graag een keer interviewde en een paar foto's van haar werk en haar winkel wilde maken. Dat vond ze meteen goed want ze is trots op haar bedrijfje. Zonder me aan te melden stapte ik op een ochtend de winkel van Liesbeth, Quiltservice, binnen. Ze was druk bezig, samen met een aantal dames. Ze maakte meteen tijd voor me en even later zaten we gezellig aan een tafel midden in haar winkel. Af en toe werd ons gesprek onderbroken omdat een klant een paar vragen had. Zo kon ik ervaren hoe klantgericht Liesbeth bezig is: geen commercieel praatje, maar advies en suggesties naar aanleiding van de vragen.

Eigenlijk wilde ik altijd al van kinds af aan gewoon lekker creatief bezig zijn, zegt Liesbeth. Met haar opleiding als kinderverzorgster heeft ze nooit wat gedaan. Begonnen als etaleuse, kwam ze al gauw in de ban van

quiltten. Het is in feite allemaal begonnen op ambachtmarkten, waar ze veel ervaring opdeed door goed naar anderen te kijken.

In feite ben ik een super laatbloeiër zegt Liesbeth, maar wat ik nu doe, en 23 jaar geleden gestart ben, is mijn lust en mijn leven. In die 23 jaar heb ik heel veel technische kennis opgedaan. Nu bloeit het allemaal echt. Ruim drie jaar geleden is ze opnieuw begonnen met haar winkel - Quiltservice - op De Koloniehof en daar heeft ze bepaald geen spijt van. Service aan en begeleiding van klanten is in deze branche erg belangrijk en Liesbeth doet dat met heel veel inzet. Niemand doet tevergeefs en beroep op haar.

Het quiltten is helemaal uit de oubollige hoek geraakt en is nu een creatieve bezigheid die heel veel zorg, creativiteit en tijd vergt. Onlangs nog zei een kunstenaar tegen haar: 'Eigenlijk, Liesbeth, schaam ik me diep. Mijn kunstwerken zet ik soms in een paar uur of een paar dagen in elkaar en jullie zijn maandenlang uiterst minutieus bezig, alvorens jullie je resultaat kunnen tonen'. En die resultaten mogen er zijn. Er hangen schitterende kunstwerken van verschillende kunstenaars in de winkel.

Naast het werk in haar winkel ontwerpt Liesbeth ook patronen en stelt ze complete pakketten samen. Ze gaat zelf een webwinkel maken zodat ook via internet zaken bij haar besteld kunnen worden. Een hele klus, maar ook wel weer een hele uitdaging.

Ze werkt heel goed samen met de Koloniehof en op 28, 29 en 30 augustus organiseert ze samen met Hilda Groen Quiltsporen door de Kolonie.

Op het terrein van de Koloniehof zullen overal quilts hangen. Er komen veel mensen van andere quiltwinkels en ook in leegstaande koloniehuisjes zal geëxposeerd worden. Er zal een leuke wandelroute door Frederiksoord gemaakt worden. Liesbeth verwacht er veel van. En niet ten onrechte. Ze hoopt dat veel vrijwilligers zich bij haar of Hilda zullen opgeven om hen die dagen te helpen deze manifestatie tot een groot succes te maken.

Jan Jansen

Nieuws vanuit Huis Westerbeek

Hotel Frederiksoord is gesloten. De exploitatie kon niet langer rond worden gekregen. Dat is natuurlijk vooral een drama voor Teun, Thea en Henrico Jansen. Inmiddels heeft de Maatschappij van Weldadigheid, de eigenaar van het pand, door bij de curator het hoogste bod uit te brengen, ook de inboedel en voorraden in eigendom gekregen. Daardoor is de regie over het hotel weer volledig in eigen hand en kan een nieuwe huurder worden geselecteerd. Op dit moment wordt een presentatie en procedure voor gegadigden opgesteld. Uiteraard is daarbij een horecadeskundige in de arm genomen. Half mei zijn er drie bezichtigingsdagen waarna tot begin juni belangstellenden hun bedrijfsplan en visie over hoe het hotel te runnen, kunnen indienen. Medio juni volgen dan gesprekken met een aantal kandidaten waarna het bestuur één of twee namen krijgt voorgedragen. Op zijn vroegst eind juni is er dus meer duidelijkheid over de nieuwe huurder van één van de meest karakteristieke panden van de kolonie.

Voor de communicatie over het **uitvoeringsplan** in het kader van **Belvédère** is een professionele communicatiemedewerker aangetrokken. Tineke Dekker gaat dat voor de Projectgroep Belvédère verzorgen.

In een bijeenkomst van het waterschap, de provincie, de gemeente en de Maatschappij is duidelijk

geworden dat allen positief staan tegenover het beleefbaar maken van de **Westerbeekslot**. Voordat overgegaan kan worden tot de detailplanning moet eerst door het waterschap een hydrologisch onderzoek worden uitgevoerd. In juni moet dat onderzoek zijn afgerond.

De gemeente is bezig met het opstellen van een **nieuw bestemmingsplan** Frederiksoord-Wilhelminaoord. Dat is nodig omdat het gebied zal worden aangewezen als Beschermd Dorpsgezicht. Verwacht wordt dat de formele aanwys in september/oktober plaats vindt.

Voor het **woon-zorg complex** op het terrein van de voormalige tuinbouwschool is de bestemmingsplanwijziging in procedure gebracht. Meer daarover vindt u in de gemeenteberichten. Het nieuwe complex zal als naam krijgen Residence Frederiksoord.

In het kader van **Westerveld** als culturele gemeente van Drenthe zal de laatste week van oktober op verschillende plaatsen in de gemeente een Erfgoedfestival worden georganiseerd. Als afsluiting wordt op zondag 1 november een landelijke Vrije Kolonistendag voor nazaten van bewoners van de vrije koloniën georganiseerd in Frederiksoord en Wilhelminaoord.

De Maatschappij van Weldadigheid en het Drents

Landschap hebben als organisaties met zeer veel monumenten in hun bezit, op 21 april een **convenant** getekend waarin zij zich zullen inspannen jaarlijks ieder minimaal één restauratieproject uit te laten voeren als restauratie leerlingbouwplaats. Hiermee wordt getracht meer kennis op het gebied van restauratietechnieken in de bouw te realiseren. Wanneer de benodigde financiële middelen beschikbaar zijn, zullen volgend jaar de monumentale koloniehuisjes bij de rotonde en aan het begin van het Zwarte Weggie als eerste worden aangepakt. Het convenant staat inmiddels bekend als het Convenant van Frederiksoord!

In gesprek met... Angela Mensink

Deze middag ben ik bij Angela Mensink op bezoek. Afgelopen jaar werd ze, vlak na de heupoperatie - ongelukkig gevallen - negentig. Als je haar zo ziet en hoort is ze nog net zo levendig als tien jaar geleden toen we elkaar bijna dagelijks in het zwembad in Vledder zagen en ik haar 's winters ophaalde om in Steenwijk te gaan zwemmen, waar we wat baantjes trokken en dan genoeglijk in de 'kookpot' gingen zitten, zoals we het bubbelbad noemden. Maar die tijd ligt achter ons. Nu lopen we niet meer zo vlot, of vallen gewoon om. Maar samen een middagje praten, vooral over vroeger, dat loopt nog gesmeerd.

Aan Angela zit een knop en als je die aanraakt begint ze te vertellen. Ik wil de lezers dus verhalen van een Groningse jeugd in een boerengezin in Ter Apel. Zeven kinderen kwamen er, maar één meisje werd met een waterhoofd en een open ruggetje geboren, en moeder vertelde de volgende morgen aan de kinderen - Angela was zes - dat er een nieuw poppie was, maar dat ze dat misschien niet konden houden. Het kindje lag in de bedstee, lekker warm, en het leven ging gewoon verder: de grotere kinderen raasden eromtoe, zals ze hier zeggen. Het poppie ging inderdaad dood en werd in een heel klein kistje in de woonkamer opgebaard en in het bijzijn van de andere kindjes begraven. Er werd toen niets voor kinderen verborgen gehouden, het leven ging niet langs ze heen, al snaptten ze de zwaarte van sommige gebeurtenissen niet. Na dit kind werden er nog twee gezonde jongens geboren, maar Angela heeft haar moeder toen die in de tachtig was nog horen zeggen: 'Ach, waarom hebben we dat poppie niet kunnen houden, waarom moest ze zo ter wereld komen?'

Verder verliep die jeugd zoals dat in die tijd was: ver lopen naar school, daarna twee jaar naaischool en op je veertiende thuis om je moeder te helpen. Toen het daar minder druk werd ging Angela op haar achttiende naar tante Sientje in Wolvega, die toen ook een huis vol kleine kinderen had. Later een baan in Heerenveen en na de oorlog weer terug naar Wolvega. Eindelijk brak de tijd aan dat je weer uit kon gaan, geen avondklok meer, dus tijd voor dansen en plezier. Op een avondje in Steggerda ontmoette ze Arnold Mensink en dat werd vaste verkering. Hij woonde in de kolonie en wilde ook boeren. Ze kregen een huisje aan de Oranjelaan toegewezen en kregen een paar koeien en wat varkentjes mee. Het was weer hard werken, maar nu voor jezelf. Op de Oranjelaan werden de vijf kinderen geboren. Als eerste Leidy en al gauw stond nummer twee op stapel. Die zou in januari komen, maar vlak voor Kerstmis werd Angela 'naar', al dacht ze niet aan weën: het was in januari uitgerekend, dus dat kon niet. Arnold werd wakker en vroeg of het al zo ver was? Nee; toch ging hij maar vast de kachel in de woonkamer aanmaken, want het was vreselijk koud. Angela vond het maar verspilling, maar haar man begon ook het bed maar vast naar de woonkamer te verslepen. Om een uur of zeven dacht Angela: 'Het kon wel eens waar wezen, bel de dokter maar'. 'Er zit een klein koppie voor', constateerde die, en even later kwam Mia op de wereld. Het was maar een klein ding en de dokter riep: 'Nog even persen'; het resultaat was Chris. Een totale verrassing, bij elkaar wogen ze acht pond, daarom hadden ze dus ook gedacht: dat wordt een dikkerdje. Met zo'n stelletje - allebei borstvoeding om de twee uur, dan de luiervas tussendoor - weet je als moeder wel wat je te doen hebt, vooral als je 'hulp-in-huis' bestaat uit een anderhalfjarige dochter. Die voelde zich verantwoordelijk voor de kindjes, en toen ze leerden lopen liep zij met ze te showen en vertelde de mensen: 'Kijk, dit zijn nu de kindjes!' Volgens Angela is ze te vroeg groot geworden...

Daarna kwamen Oda en Lies, en met dat hele koppel verhuisden ze naar de grotere boerderij aan de Molenlaan, waar ze eerst twee paarden hadden maar later een trekkertje kregen, wat toch wel wat vlotter werkte. Aan de Van Raaltes hadden ze aardige burens, vooral de vriendschap tussen Hanna en Angela was hecht. Vijfentwintig jaar hebben de Mensinks daar geboerd, opgevolgd door de familie Dijkhuizen. In het kleine huisje aan de K.W.-laan is Arnold al weer twintig jaar geleden gestorven en sindsdien rooit Angela het in haar eentje. Ze rijdt zelfs nog auto al is het alleen maar voor de kleine stukjes. Maar ze geniet van het leven, al komen er wat lichamelijke hobbels, en ze wijst me trots op de foto's van de achterkleinkinderen. - Trix van de Bij

Werelderfgoedlijst

Werelderfgoed is cultureel en natuurlijk erfgoed dat wordt beschouwd als onvervangbaar, uniek en eigendom van de hele wereld, en waarvan het van groot belang wordt geacht om te behouden. Alleen erfgoed dat is ingeschreven op de Werelderfgoedlijst van de UNESCO mag deze titel dragen. De lijst wordt jaarlijks samengesteld door de Commissie voor het Werelderfgoed, die bestaat uit vertegenwoordigers van 21 landen.

Met ingang van 2008 bevat de lijst 878 erfgoederen in 145 landen. Plaatsing van een monument op die lijst levert geen geld op. Ieder land is zelf verantwoordelijk voor bescherming en behoud van de eigen monumenten. Wel is er een speciaal fonds - het Werelderfgoedfonds - voor hulp bij urgente bedreigingen.

Frederiksoord en de Werelderfgoedlijst

Wij zijn van mening dat het gedachtegoed van Generaal Van den Bosch zowel wat betreft het materiële als het immateriële op de Werelderfgoedlijst thuishoort.

Groot was onze verbazing en nog groter onze verontwaardiging te vernemen dat een delegatie van de gemeente Noordenveld aangevuld met gedelegeerden van de provincie Drenthe, onder aanvoering van gedeputeerde Munniksma, naar minister Plasterk togen om Veenhuizen voor te dragen voor de Werelderfgoedlijst. Hoe was dat mogelijk? Er waren toch twee stuurgroepen in Drenthe die zich met de Werelderfgoedlijst bezig hielden: één onder leiding van Munniksma die Veenhuizen op de kaart zou zetten, en één onder leiding van gedeputeerde Haarsma die dat met Frederiksoord/Wilhelminaoord zou doen. De stuurgroepen zouden breed samenwerken om een voorstel te formuleren waarin naast Frederiksoord/Wilhelminaoord en Veenhuizen ook Ommereschans en Wortel (België) betrokken zouden worden. Een goede gedachte: zo zouden zowel het materiële als het immateriële erfgoed van de Maatschappij van Weldadigheid voor altijd bewaard blijven.

Het liep allemaal anders dan iedereen dacht. Veenhuizen ging alleen op pad, zonder daarover met de andere stuurgroep te communiceren. We hebben aan meerdere bestuurders te kennen gegeven dat hier sprake is van een gemiste kans.

We stuurden brieven naar minister Plasterk, gedeputeerden en Provinciale Staten van Drenthe en naar burgemeester en wethouders en de gemeenteraad van Westerveld.

En tenslotte hebben we ook de toen nog niet benoemde nieuwe commissaris van de Koningin, de heer Tichelaar, een brief gestuurd samen met het boek *De Proefkolonie* om zich alvast te kunnen inlezen en om te ervaren over welke schitterende historie we het hebben.

Nu kan men denken: waar maken jullie je druk over? Daarom in het kort nog een keer waarom wij het totaal van het erfgoed van Van den Bosch zo belangrijk vinden: Juist de combinatie van de gebieden Frederiksoord/Wilhel-

minaoord, Veenhuizen, Ommerschans en Wortel met hun bijzondere wijze van bebouwen, de aparte en zichtbare systematiek van ontwikkeling van die gebieden in combinatie met het unieke immateriële erfgoed van de Maatschappij van Weldadigheid maken het onderscheidend: zichtbare, goed bewaarde sporen van het eerste grootschalige sociale project in Nederland, Europa en waarschijnlijk de wereld; in wezen de voorloper van onze huidige verzorgingsmaatschappij. Een gebied waar ruim voordat het elders in Nederland en daarbuiten breed werd ingevoerd al leerplicht bestond, een ziekenfonds was opgericht, voorzieningen voor bejaarde kolonisten waren ingevoerd en bovendien verschillende religies vreedzaam naast elkaar coëxisterden en waren voorzien van faciliteiten.

Dát moet dus bewaard blijven, en daar blijven wij bij!

Boomplantdag

Leerlingen van alle basisscholen in de gemeente Westerveld zijn woensdag 18 maart druk bezig geweest overal in de gemeente bomen te planten.

En natuurlijk werd ook het Sterrebos van jonge aanplant voorzien. Meer dan

vijftig enthousiaste leerlingen van de basisscholen uit Wilhelminaoord, Nijensleek en Vledderveen deden mee. Het was prachtig te zien hoe met vereende krachten 1350 jonge bomen onder supervisie van Jacob Kruyer geplant werden.

Beeldentuin Koloniehof weer mooier dan ooit

Op 25 april werd de nieuwe expositie in de beeldentuin van De Koloniehof geopend. Door de grote belangstelling was de koffiekamer overvol.

De aanwezigen genoten van de voordracht van André Tempelaar, galeriehouder en bestuurslid van de Maatschappij van Weldadigheid. Zijn verbinding tussen Duusternis en Laokeblad, het thema van de ten-

toonstelling, de Maatschappij van Weldadigheid en kunst en kunstenaars was buitengewoon boeiend. Als openingshandeling werd de Sinister, het duistere fantoom dat bij nacht door de regio zweeft, losgelaten uit een van de kunstwerken: het secreet. De vele bezoekers zijn allen weer vol lof over de beeldentuin. Ze vonden het zelfs meer een openluchtgalerie dan een beeldentuin. Het bezoeken meer dan waard!

AenO-kas op De Tuinen open Fantastische Lente Fair

Wat voorheen de Aanleg- en Onderhoudkas was op de Tuinbouwschool is nu de Activiteiten- en Ontspanningskas op De Tuinen. Ontelbare vrijwilligers zijn gestoken in het glasplaat voor glasplaat en stijl voor stijl demonteren, verplaatsen, schoonmaken en weer monteren. Op 8 mei was de officiële opening, gelijk met de nieuwe serrekas. Een mooi dag, totdat de opening van de AenO-kas als slechtweer-

voorziening zou beginnen. Regen, veel regen! Het nut van een goede slechtweervoorziening was direct bewezen. Veel bezoekers kozen de droge kant van de deur die door de paralympische tennisster Korrie Homan met een paar welgemikte ballen werd geopend. De drie stichtingen op De Tuinen zijn een kwaliteitsplek rijker, een aanwinst voor het hele terrein met al zijn gebruikers, een aanwinst voor Frederiksoord.

Op 2 en 3 mei was het echt raak. Files in Frederiksoord en lange rijen voor de kassa. En dat alles omdat meer dan 7.000 mensen de Lente Fair van De Gehandicapptentuin op De Tuinen bezochten. Zo'n honderd standhouders brachten hun waar aan de man, van tomatenplantje tot buitenkeuken. Alles voor buiten was te vinden en te koop.

De fair was dan ook een doorslaand succes, zeker ook voor de drie stichtingen die op De Tuinen actief zijn. Meest gehoorde opmerkingen: prachtige locatie voor zo'n fair, mooi en gevarieerd aanbod, erg gezellige sfeer, uitstekende horecagelegenheid en prima georganiseerd. Volgend jaar in het eerste weekend van mei dus weer!

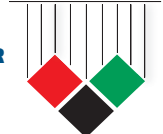
ONTWERP, OPMAAK EN DRUKWERK

SPONSOREN VAN DE STAR

DE HIL GROEP

TANKSTATION Menger

